

Організація очно-дистанційного навчання у післядипломній педагогічній освіті із застосуванням хмарних технологій

Розглянуто можливості хмарних технологій у післядипломній педагогічній освіті. Наведено досвід організації очно-дистанційного навчання педагогів дошкільних навчальних закладів і вчителів початкової школи з використанням інструментів та сервісів Google.

Ключові слова: післядипломна освіта, очно-дистанційне навчання, інструменти та сервіси Google.

Навчання на відстані у післядипломній педагогічній освіті стає усе більш поширеним та визнаваним серед працюючих педагогів. Сьогодні до мережі Інтернет може підключитися практично будь-яка людина, щоб отримати освітні послуги завдяки хмарним технологіям. Застосування хмарних технологій відкриває широкі можливості для організації дистанційних форм навчання педагогічних працівників, які раз на п'ять років мають проходити курси підвищення кваліфікації у відповідних закладах освіти, щоб підтвердити або підвищити кваліфікаційну категорію шляхом власної атестації.

Хмара – це деякий ЦОД (дата-центр, сервер) або їх мережа, де зберігаються дані та програми, які стають доступними користувачам завдяки мережі Інтернет. Головною перевагою використання хмарних технологій в освітньому процесі післядипломної педагогічної освіти є істотна економія коштів освітньої установи, де вони застосовуються. І викладачі, і слухачі курсів отримують доступ до інформації не лише з ПК чи ноутбука, але також з нетбука, смартфона, планшета та інших пристроїв, що мають підключення до мережі Інтернет. Для роботи хмарного програмного забезпечення використовуються потужності віддаленого серверу; споживачі застосовують програми без їх установки; доступ до хмари можуть мати одночасно всі люди, яким надано право доступу.

Використання хмарних технологій в освіті можна розглядати як природний етап перебудови традиційної системи освіти від дошки з крейдою до електронної дошки й комп'ютерних навчальних систем, від книжкової до електронної бібліотеки, від очної до віртуальної аудиторії [2, 7].

Web-еволюція триває. Засновник Yahoo, Джеррі Янг, у 2006 році висловив припущення, що в найближчому майбутньому створення сайтів припинить бути прерогативою професійних розробників. Інструменти, що дають змогу створювати (і просувати) цілком конкурентні онлайн-проекти, отримують пересічні користувачі. Таким чином, якщо за часів Web 1.0 ІТ-професіонали брали участь як у створенні, так і в наповненні сайтів,

а у разі використання Web 2.0 – головним чином лише у створенні, то в епоху Web 3.0 і те, й інше зможе робити будь-який бажаючий без знання мови HTML (і навіть без особливих талантів у дизайні). Те, про що говорив Дж. Янг, стало певною мірою актуальним сьогодні в освіті завдяки хмарним технологіям.

Питання використання різних аспектів хмарних сервісів в освіті вивчалось Н. В. Морзе, О. Г. Кузьмінською, В. Ю. Биковим, О. М. Спіріним та іншими.

«Величезна сила «хмари» полягає в онлайнному контенті і відкритих ресурсах редагування, більшість з яких надається безкоштовно», – стверджує С. J. Bonk, наводячи як приклад бібліотеку Академії Хана, де вже зараз містяться майже дві з половиною тисячі безкоштовних відеолекцій з усіх предметів – від арифметики до фізики, фінансів та історії. «Безкоштовне онлайнне відео, – упевнений С. J. Bonk, – відкриває небачені можливості для будь-якого фахівця в галузі освіти» [9].

Організація змішаного навчання та можливості Google Apps (G Suite) для освіти досліджувалися Л. В. Рождественською та Б. Б. Ярмаховим [1, 8]. Використання єдиного інформаційного простору навчального закладу, створеного засобами G Suite for Education, у ВНЗ 1–2 рівнів акредитації розглядає І. В. Корюков [4].

Серед освітян України, які бажають використовувати у професійній діяльності хмарні технології, є популярним електронний освітній ресурс «Про сервіси Google», який створив та веде А. В. Букач [3].

Із 1 вересня 2013 року, згідно з новим Державним стандартом початкової освіти 2012 року, всі діти в Україні з другого класу мали розпочати вивчати інформатику. Цей предмет на той час мав назву «Сходинки до інформатики». На виконання листа МОН України, протягом 2012/2013 навчального року на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти відбулися чотири модулі обласного навчального семінару з підготовки вчителів до викладання інформатики в початковій школі, який, крім чотирьох очних зустрічей, включав досвід роботи у сервісах Google, зокрема на власних блогах та у віртуальній педагогічній спільноті на G+ «Інтернет-технології в освіті». Тоді сертифікати тренерів з інформатики отримали 24 педагоги з районів (міст) Миколаївської області, які за каскадною моделлю продовжили навчання колег на місцях. Автор цієї публікації була керівником та організатором цієї діяльності. Також надалі запроваджувала змішану модель навчання із застосуванням базових сервісів Google на курсах підвищення кваліфікації педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. Там вона мала можливість пересвідчитися у тому, що вирішувати завдання підвищення професійної компетентності педагогів за допомогою хмарних технологій

взагалі й інструментів та сервісів Google зокрема – легко, ефективно та результативно [5, 6].

Google – це американська інтернет-корпорація, яка за 18 років існування стала відомою та популярною у всьому світі. Крім звичайного пошуку, Google пропонує цілу низку інших сервісів та інструментів. Більшість із них є веб-додатками, що вимагають від користувача лише наявності браузера і виходу в мережу Інтернет. Головна перевага сервісів та інструментів Google перед їх конкурентами – це, перш за все, наявність єдиної системи входу та авторизації, а так само – централізоване хмарне сховище даних. Створивши один раз обліковий запис Google, можна використовувати безліч продуктів і сервісів – пошту Gmail, планування й організацію часу (Google Календар), соціальну мережу Google+, хмарне сховище Google Диск, текстовий та табличний процесори, презентації, сайти тощо. І все це безкоштовно. Для закладів освіти Google пропонує розширений продукт – Google Apps (G Suite).

Отже, поділимося досвідом кураторської та викладацької діяльності у двох експериментальних групах, що склалися з педагогів початкової школи і дошкільних навчальних закладів, які пройшли навчання в очно-дистанційній формі за допомогою сервісів Google.

Післядипломна освіта давно вже стала неоднорідною: від викладачів, які стають на шлях переходу до індивідуалізації навчання та п'ятихвилинних відеолекцій про найсуттєвіше, до середньовіччя (дошка і крейда). Проте викладачі післядипломної освіти мають бути готові до організації процесу навчання в нових умовах.

Зокрема, на підставі угоди між Миколаївським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти та корпорацією Intel й Наказу департаменту освіти і науки Миколаївської облдержадміністрації 31 педагог пройшли навчання за Новим основним курсом програми Intel® «Навчання для майбутнього» (V 10.0) в очно-дистанційній формі у 2016 році на базі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

У першій групі до навчання замість запланованих 24 осіб долучився 21 педагог, серед яких було 10 осіб із високим рівнем та 11 – із середнім рівнем володіння ПК. Такий стан справ та двохденний очний тренінг у Миколаївському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти 23–24 березня 2016 року давали надію на те, що всі 21 слухач курсу успішно пройдуть навчання. Адже на навчання зібралися 8 вчителів інформатики та 13 вчителів початкової школи, які вже мали трирічний досвід викладання інформатики в початковій школі. Із 25 березня по 20 травня 2016 року тривав дистанційний етап навчання.

До навчання у другу групу було запрошено педагогічних працівників дошкільних навчальних закладів (далі – ДНЗ) міста Миколаєва, які володіють навичками інформаційно-комунікативних технологій на рівні «активний

користувач», усвідомлюють необхідність використання хмарних технологій у власній професійній діяльності та мають бажання підвищити власну ІКТ-компетентність задля набуття нових знань у професійній діяльності та зростання фахової майстерності.

Навчання педагогів-дошкільників розпочалося з 26 вересня 2016 р. двома днями в дистанційній формі, що були присвячені самостійній реєстрації слухачів на платформі Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти та ознайомленню з навчальними матеріалами на сайті дистанційного курсу Intel® «Навчання для майбутнього». Зареєструвалося 11 осіб, із яких 10 методистів та 1 завідувачка ДНЗ. Два дні очного тренінгу та подальша робота на курсі показали, що слухачі групи відрізняються рівнем володіння інформаційно-комунікативними технологіями: високий рівень мали 2 особи, 8 – середній, 1 – низький. З 30 вересня по 30 листопада 2016 року тривав основний дистанційний етап навчання на курсі, який завершився захистом проектів.

Дистанційний етап навчання проходив як індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності, який відбувався за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі на основі сучасних інформаційно-комунікативних та психолого-педагогічних технологій. Це забезпечило сприятливі умови для безперервної освіти працюючих педагогів. Навчання у двох групах відбувалося за допомогою сервісів Google, на підставі навчальних планів, складених за структурою курсу освітньої Програми Intel® «Навчання для майбутнього» (V 10.0). За час навчання педагогами були створені портфоліо в середовищі WiKi та розроблено навчальні проекти.

Вчителі розробляли проекти з викладання інформатики для учнів 2–4 класів за спрощеною навчальною програмою «Інформатика» 2015 року. Методистами ДНЗ як тема дослідження за методом проектів були обрані базові якості особистості дошкільника, які, згідно з Базовим компонентом дошкільної освіти (2012 року), є метою та результатом ефективної роботи колективу вихователів, педагогів-спеціалістів та інших працівників кожного дошкільного навчального закладу України.

У процесі навчання з'ясувалося, що його результативність значною мірою залежить від вмотивованості педагогів та прийняття цілей навчання як особистісного смислу (удосконалення власної професійної компетентності).

Заповнення вчителями сторінки в особистому щоденнику та стікера на інтерактивній дошці засвідчило, що із початку дистанційного навчання висока мотивація була у 8 педагогів, із яких 7 – вчителі початкової школи.

Із другої половини дистанційного етапу навчання до активного навчання долучилися ще дев'ять педагогів: 5 вчителів інформатики та 4 вчителі початкової школи. Характерною тенденцією у навчанні вчителів

інформатики було те, що вони нехтували навчанням. Намагалися більше продемонструвати свої знання й уміння, ніж навчитися чомусь новому. А коли з подивом виявляли, що чогось не знають або не вміють – і треба докласти певних зусиль, щоб цьому навчитися, похапцем бралися за виконання завдань – і не завжди виконували їх правильно. Доводилося витратити час, щоб переробляти неправильно виконані завдання. Були й такі випадки, коли дорослі педагоги поводитися відверто нечесно – робили позначки у таблиці навчальних досягнень блакитним кольором, начебто завдання виконано на «відмінно», навпроти тих завдань, які ще не виконано, або виконано неправильно.

Методисти ДНЗ за рівнем сформованості власних особистісних якостей, які треба формувати у випускників ДНЗ (ініціативність, самостійність, самосвідомість, самооцінка, безпечність, самоставлення, свобода поведінки, відповідальність, креативність) та вмотивованістю до дистанційного навчання: високий рівень мотивації виявлено у 2 осіб, середній – у 5, низький – у 4.

У групі методистів ДНЗ відпочатку активно до навчання на дистанційному етапі долучилися 2 педагоги (з яких одна, до речі, не змогла пройти 12-годинний очний тренінг. Така ж одинична ситуація була і в групі вчителів). Незважаючи на об'єктивні перешкоди, ці педагоги вчасно опрацьовували навчальні матеріали, правильно виконували завдання курсу.

Після роботи педагогів ДНЗ на хмарній дошці та рефлексії за першу половину проходження курсу на власних блогах до навчання приєдналися ще 3 педагоги. Для п'яти слухачів курсу доводилося спрощувати програму, проводити безліч додаткових консультацій, очних індивідуальних та групових зустрічей.

На заваді успішній реалізації завдань курсу ставали об'єктивні причини: величезна зайнятість слухачів курсу робочими та особистими справами на фоні слабкої ІКТ-компетентності.

Як і годиться, в окремих слухачів курсу спостерігалися типові для дистанційного етапу навчання прояви:

- несерйозність намірів виконувати заплановане;
- відкладання справ і виправдання власної лінії;
- небажання змінюватися через труднощі психологічного характеру;
- відсутність навичок самоконтролю;
- зацікнення на особистих тимчасових невдачах;
- перетворення помилок у роботі в повну відмову від виконання завдань.

Але були іноді і зовсім неочікувані перешкоди, як то нерозуміння цілей навчання, активний спротив та негативне ставлення безпосереднього керівника ДНЗ до навчання методиста на курсі. З 11 педагогів, які «стартували» на навчання за курсом, до фінішу дійшли десять та отримали сертифікати від корпорації Intel.

Протягом навчання вчителі та методисти тривалий час не могли використовувати червоний колір (завдання потребує термінового доопрацювання) у таблиці навчальних досягнень. Здавалося, що це кардинальний спосіб впливу. Але, як свідчить практика, слід було відпочатку «не соромитися» об'єктивно застосовувати кольорограму задля відображення реальних результатів навчання.

Як куратор та старший тренер хочу поділитися досвідом, які форми навчання було використано на дистанційному етапі:

Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи електронну пошту, соціальні мережі, віртуальний клас, Google Диск.

Синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції).

Відеолекції – один із видів навчального заняття у дистанційному навчанні, з якого слухачі отримували аудіовізуальну інформацію лекційного матеріалу в асинхронному режимі (слухачі отримували аудіовізуальний запис лекційного матеріалу) за допомогою «віртуального класу» у спільноті на G+. Відеолекції мали на меті привернути увагу слухачів, забезпечити їх мотивацію й активну навчальну діяльність. Структура і зміст матеріалів заняття оформлювалися також у вигляді тексту і графіки, що розміщувалися у «віртуальній вчительській» на Blogger та на Google+ для вивчення «з екрана».

Семинар – проводився за допомогою веб-конференцій у сервісі Google Hangouts. У педагогічному аспекті відеосемінари мало відрізнялися від традиційних, адже учасники процесу бачили один одного на екранах моніторів комп'ютерів. Відеоконференції – сучасна технологія спілкування, яка дає змогу у режимі реального часу передавати усім її учасникам звук і зображення, а також різноманітні електронні документи, що включають текст, таблиці, графіки, комп'ютерну анімацію, відеоматеріали.

Практичне заняття – це навчальне заняття, під час якого дистанційно відбувається детальний розгляд слухачами окремих теоретичних положень навчальних модулів та формуються вміння і навички їхнього практичного застосування шляхом індивідуального виконання ними завдань. Посилання на результати виконання практичних робіт в асинхронному режимі розміщувалися на Google Диску та власних блогах слухачів.

Індивідуальне заняття-консультація. Це заняття мало структуру дистанційної консультації, у якій були відповіді на питання, рекомендації з розв'язання проблеми. Під час розробки цього виду занять було враховано індивідуальні особливості слухачів та їхні запити.

Аналізуючи процес навчання, розумію, що, враховуючи завантаженість педагогів, які навчалися на курсі, та якість інтернет-зв'язку у сіль-

ській місцевості, віддавала перевагу асинхронному режиму навчання у групових формах. Проте з'ясувалося, що для педагогів, які прагнули навчатися, проблеми з інтернет-зв'язком не були перешкодою у навчанні. Адже всі індивідуальні консультації та заняття відбувалися у синхронному режимі. Всі учасники навчання, які звернулися по допомогу чи телефоном, чи електронною поштою, – отримували її вчасно та якісно.

Робота на курсі передбачала й самостійне опрацювання методичних матеріалів та розміщення результатів на власному блозі з тегом Інтел. Відповідально та сумлінно до цієї діяльності поставилися лише 12 вчителів та 7 методистів ДНЗ із усіх педагогів, які навчалися.

Самостійна робота слухачів – частина освітнього процесу системи підвищення кваліфікації тих, хто вчиться, спрямована на виконання поставленої дидактичної мети: пошук знань, їхнє осмислення, закріплення, формування і розвиток вмінь та навичок, систематизація й узагальнення знань. Самостійна робота формує у слухачів на кожному етапі їхнього руху від незнання до знання необхідний обсяг і рівень знань, навичок та вмінь для розв'язання певного класу пізнавальних і практичних завдань та відповідного просування від нижчих до вищих рівнів розумової діяльності. Самостійна робота сприяє формуванню психологічної настанови на самостійне систематичне поповнення своїх знань і вироблення вмінь орієнтуватися в потоці наукової інформації. Самостійна робота виконує важливі функції: сприяє засвоєнню знань, формуванню відповідних умінь та навичок, забезпечує безперервний професійний розвиток педагогічних кадрів; стимулює потребу в самоосвіті; розвиває індивідуальні пізнавальні та творчі здібності особистості педагога; спонукає до науково-дослідної праці.

Проектна діяльність – форма навчально-пізнавальної активності, зміст якої полягає у вмотивованому досягненні свідомо поставленої цілі задля створення та реалізації творчого проекту з важливої професійної проблеми.

Виконання проекту – самостійний вид навчальної діяльності слухачів, виконуваний згідно з навчальним планом курсів підвищення кваліфікації і базований на принципах: самостійності, активності, професійно-кваліфікаційної диференціації, індивідуалізації, систематичності, урахування вимог психології навчання дорослих.

Метою виконання проекту є підвищення рівня теоретичної та методичної підготовки слухачів курсів підвищення кваліфікації; систематизація та поглиблення теоретичних і практичних знань з обраної теми за проблематикою курсів; удосконалення або набуття досвіду самостійної творчої роботи; стимулювання креативності та творчості освітян; розвиток навичок самоосвіти.

Завданнями проектною роботи було формування умінь працювати на досягнення кінцевої мети; нести відповідальність за кінцевий продукт; аналіз та критичне осмислення вивченого матеріалу для його

практичного застосування; розробка і виготовлення дидактичних та методичних матеріалів.

У поєднанні з навчальними матеріалами Нового основного курсу Програми Intel® «Навчання для майбутнього» та використання слухачами технологічних можливостей інструментів Google, робота над індивідуальними проектами була цікавою та плідною. За результатами навчання захистили проекти всі слухачі з групи вчителів, а також дев'ять педагогів із ДНЗ. Семеро вчителів та три методисти ДНЗ досягли значних результатів у навчанні на курсі, що було відзначено подяками Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Сайт WiKi збагатився доробками педагогів Миколаївщини, у віртуальній вчительській кімнаті розміщено власні публікації 29 візитівок роботи над проектами педагогів обох груп.

Отже, організація в закладах післядипломної педагогічної освіти віддалених форм підвищення кваліфікації дає змогу педагогічним працівникам – слухачам курсів – користуватися веб-сервісами із доступом до змісту освіти і перспективу удосконалювати професійні знання та навички в будь-який час і в будь-якому місці: у приміщенні, на відкритій місцевості, у начальному закладі або вдома.

У післядипломній освіті актуальною стає така форма навчання, як очно-дистанційна. Її організація може спиратися на застосування Google-інструментів та сервісів у навчальному процесі, що дає змогу вивести освітні послуги закладів післядипломної освіти на якісно новий рівень, відповідно до вимог, методів та змісту навчання.

Google-сервіси та інструменти поєднуються у систему, завдяки якій можна створити певне навчальне середовище для підвищення кваліфікації педагогів та розвитку їхнього професіоналізму. Багато що залежить від загальної ІТ-культури педагогів та середовища навчального закладу. Якщо у закладі є цінності і прийняття цих цінностей керівником та колективом, все, що впливає з цього завдання, – наслідки і зміни. Але поки може йтися не стільки про заклади освіти, скільки про окремих педагогів, які бажають навчатися дистанційно.

Проте у всіх педагогів різний досвід застосування інтерактивних засобів у своєму повсякденному житті. Який телефон / смартфон у педагога? Чи є комп'ютер, чи підключений він до мережі Інтернет? Які професійні та життєві завдання педагог вирішує за допомогою інтерактивних засобів, індивідуальної освітньої мережі (і чи є це індивідуальне середовище та на якому рівні воно знаходиться)? Проблема не в тому, що люди не хочуть відмовлятися від крейди і ганчірки, а в тому, що не мають нового досвіду. Щось змінювати у професійній діяльності вдається після змін у своїй звичній поведінці. Привнесення нового завжди пов'язане з багаторазовим збільшенням навантаження. Не всі готові до таких «жертв».

Дорослі люди бояться публічного прояву некомпетентності. А у вчителів початкової школи та педагогів-дошкільників це проявляється занадто сильно. Привнесення у свою практику чогось принципово нового – це ризик. І не всі на це здатні. Чи треба залучати до дистанційного навчання з метою підвищення кваліфікації педагогів, які здійснюють освіту молодших школярів або дошкільнят і не застосовують хмарні технології у власному повсякденному житті? Це питання потребує подальшого дослідження.

Література

1. Андреева Н. В. Шаг школы в смешанное обучение / Н. В. Андреева, Л. В. Рождественская, Б. Б. Ярмахов. – Москва : Открытая школа, 2016. – 280 с.
2. Белов А. Что такое облачные технологии и зачем они нужны? / Андрей Белов [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://sonikelf.ru/oblastnye-technologie-dlya-zemnyx-polzovatelej>.
3. Букач А. В. Электронний освітній ресурс «Про сервіси Google» схвалено Науково-методичною комісією з інформатизації закладів освіти Науково-методичної ради з питань освіти МОН України з висновком «Схвалено до використання в загальноосвітніх навчальних закладах» (Протокол № 1 від 14 травня 2015 року). Лист ДНУ «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» Міністерства освіти і науки України від 25.06.2015 р. № 14.1/12-Г-566. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://sites.google.com/site/edugservis/home>.
4. Корюков І. В. Використання єдиного інформаційного простору навчального закладу, створеного засобами G Suite for Education в вузах 1–2 рівнів акредитації / І. В. Корюков [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://metodportal.net/node/101498>.
5. Олійник Л. М. Застосування базових сервісів Google у системі післядипломної педагогічної освіти. Інформаційні технології в освіті (ІТО) // Зб. наук. пр. – № 22. – 2015. – С. 93–102.
6. Олійник Л. М. Змішане навчання – модель ефективної організації курсів підвищення кваліфікації у системі післядипломної освіти // Вересень : науковий часопис. – № 1–2 (72–73). – 2016. – С. 33–39.
7. Хмарні технології [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://j.parus.ua/ua/358>.
8. Ярмахов Б. Б. Google Apps для образования / Б. Б. Ярмахов, Л. В. Рождественская. – Санкт-Петербург : Питер, 2015. – 224 с.
9. Bonk C. J. The World Is Open: How Web Technology Is Revolutionizing Education / Curtis J. Bonk. – Hoboken, NJ. : Jossey-Bass, 2009. – 480 p.

В. И. Падалко, В. В. Борозенец,
Н. А. Комароми

Применение системы Moodle в преподавании дисциплины «Гистология, цитология и эмбриология» для иностранных студентов

Проведен анализ возможности применения дистанционного обучения в преподавании дисциплины «Гистология, цитология и эмбриология», для которого базовым инструментом выбрана система Moodle. Обобщен опыт преподавателей кафедры общей и клинической патологии медицинского факультета Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина по организации работы с иностранными студентами.

Ключевые слова: дистанционное обучение, система Moodle, гистология.

Наша страна привлекает ежегодно тысячи иностранных студентов. Динамика развития высшего медицинского образования в Украине предполагает совершенствование процесса подготовки высококвалифицированных специалистов как среди украинских студентов, так и среди иностранных граждан. Учитывая вышесказанное, актуальным является поиск оптимальных и прогрессивных методов обучения и контроля знаний студентов. При этом обязательным является принятие во внимание изменившегося отношения обучающихся к способам получения знаний – на первый план выходят электронные образовательные ресурсы, позволяющие получить информацию почти мгновенно [3]. Использование дистанционных образовательных технологий весьма актуально в современных условиях, особенно при подготовке медицинских кадров [6].

Обучение в вузе – это напряженный повседневный труд, который осложняется у иностранных студентов особенностями языковой, психологической, религиозной и микросоциальной адаптации. Особенно ответственным является начало обучения в вузе. Этот момент связан с недостаточной социально-психологической готовностью к изменению социальной среды, недостаточным уровнем подготовки к обучению в вузе и знания языка, на котором проводится обучение [5].

Благодаря развитию сети Интернет и современных методов общения, обмена данными, становится возможным создание и применение в обучении новых способов преподавания – таких, как электронные конспекты, энциклопедии, тесты, глоссарии, анкеты, виртуальные лаборатории и т. д. Одним из вариантов использования таких методов и технологий является система Moodle.

Как известно, Moodle – аббревиатура от *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment* (модульная объектно-ориентированная